การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

The Development of Instructional Handbook for Fundamental Guitar 1 by using Folk Wisdom Apply to Rum Wong YornYook Song for Bachelor's degree in Music Education Program of Rajabhat Mahasarakham University

ปฏัก สินทร[1], มนัส วัฒนไชยยศ[2] และ บรรจง ชลวิโรจน์[3]
Patuk Sinthorn[1] , Manat Wattanachaiyot[2] and Bunjong Cholviroj[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค และแบบประเมินผลการเรียนรู้มี 2 ตอน คือ แบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกีตาร์ 1 และแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ 1 ผลปรากฏว่า 1) เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.87/ 90.44 2) นักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน, ปฏิบัติกีตาร์, ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค

[1] นักศึกษาศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
[2] รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to developthe teaching handbook of Practical Guitar 1 by applying Thai local wisdom called Ram Wong Yon Yuk Song for the students of Music Education program, RahabhatMahaSarakham University to meet the efficiency criteria of 80/80 and 2) to compare the learning achievements between pre and post learning sessions of the students who enrolled in Practical Guitar I by usingthe developed instructional handout. The sample consisted of 30 students from Music Education Program, RajabhatMahaSarakham University, selected by purposive sampling method. The research instruments were an instructional handout of Practical Guitar 1 by applying Thai local wisdom called Ram Wong Yon Yuk Song, and two evaluation forms for the achievement test, which were divided into two main parts to evaluate general knowledge on Practical Guitar 1 and students' abilities in Practical Guitar. The research findings were shown as follows: 1) the instructional handout of Practical Guitar 1 by applying Thai local wisdom called Ram Wong Yon Yuk Song for the students of Music Education program, RahabhatMahaSarakhamUniversity gained the efficiency of 91.87/90.44 which met the efficiency criteria set of 80/80. 2)it was found out that after learning, the mean score of the students who learned using the instructional handout was higher than the mean score prior to learning, with statistical significance level at 0.05.

Keywords : Teaching handbook, Fundamental Guitar, Skill by Folk Wisdom Apply of Rum Wong YornYook Song

บทนำ

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ แสดงถึงความเจริญของสังคมนั้นๆ นักดนตรีวิทยาพบว่า มนุษย์เริ่มรู้จักการแสดงออกทางดนตรีด้วยการร้องรำทำเพลงตีเกราะเคาะไม้ โดยเป็นไปเพื่อความสนุกสนาน และประกอบพิธีกรรมมาช้านาน พฤติกรรมนี้ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมอันเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมด้านศิลปะมนุษย์ เช่น การฟ้อนรำ การเต้นรำเลียนแบบสัตว์ (Pantomime Dance) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เรียนท่าทางของสัตว์ ศิลปวัฒนธรรมที่มนุษย์เรียนรู้จากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมสังคม การฟ้อนรำ และเต้นรำเพื่อให้เกิดความเจริญ (Fertility Dance) ที่เป็นพฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะของการประกอบพิธีกรรมเพื่อความสิริมงคล เพื่อความเจริญต่อตนเอง ต่อหมู่คณะและสังคมส่วนรวม (เจริญชัย ชนไพโรจน์. 2526 : 15) รำวงย้อนยุคของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี โดยเริ่มจากผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ สภาวัฒนธรรมสถานศึกษา ที่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ด้วยมีความคิดว่า การละเล่นพื้นบ้าน ในท้องถิ่นอื่นๆได้มีการฟื้นฟู เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นรำวงของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เคยรุ่งเรืองมาก่อนในอดีต ถือเป็นการละเล่นพื้นบ้าน ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้

ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ได้ถ่ายทอดการแสดงรำวงให้กับนักเรียนและนักศึกษาทั้งในและนอกอำเภอ ซึ่งเป็นหลักสูตรท้องถิ่นและได้สอนการรำวงให้กับหน่วยงาน

ราชการทางด้านวัฒนธรรมซึ่งได้จัดอบรมการถ่ายทอดการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เป็นวิทยากรให้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังถ่ายทอดให้กับลูกหลานเพื่อให้มีการสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป รูปแบบการรำวงของชมรมผู้สูงอายุตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ได้รับการสร้างสรรค์ แนวคิดโดยภูมิปัญญาคนท้องถิ่นในการคิดสร้างสรรค์ มีการจัดระบบลำดับขั้นตอนในการแสดง รวมทั้งลีลาความสามารถเฉพาะตัว เป็นการแสดงที่ชาวบ้านรวมตัวกันแสดงเพื่อความสนุกสนาน เพื่อสร้างความสามัคคี และเนื้อเพลงที่ใช้ขับร้องได้บอกเล่าความเป็นมาในอดีต คติสอนใจ ความรักชาติ วัฒนธรรม การแต่งกายในสมัยก่อน เนื้อเพลงและท่วงทำนองมีความไพเราะ เรียบง่าย สร้างความภาคภูมิใจให้เยาวชนรุ่นหลังเมื่อได้ชมและรับฟังทำให้รำวงได้รับการยอมรับเป็นศิลปะพื้นบ้านที่ควรยกย่องสนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่ ให้คงอยู่ต่อไป

ปัจจุบันรำวงพื้นบ้านของชมรม ยังเล่นในโอกาสงานเทศกาลประจำปีของท้องถิ่น และรับเกียรติให้ไปแสดงสาธิตในงานสำคัญๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัดในนามของ รำวงพื้นบ้าน ชมรมผู้สูงอายุ ตำบล สว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรี โดยการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 จากบทเพลงรำวงย้อนยุคของชมรมผู้สูงอายุเทศบาลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนในการปฏิบัติกีตาร์ 1 และเป็นการพัฒนาสื่อการสอนในด้านดนตรีให้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้ดำรงอยู่คู่ประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมมุติฐานของการวิจัย

นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูล

1.5 วิเคราะห์ข้อมูล

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี จำนวน 210 คน โดยแบ่งออกเป็นดนตรีศึกษา 110 คน ดนตรีสากล 100 คน

2.2 ตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) การดำเนินการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่1/2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposike Random Simpling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

3.1.1 แผนภาพระบบนิ้วสรีระการปฏิบัติกีตาร์

3.1.2 แผนภาพแสดงโน้ตสากล

3.1.3 แบบทดสอบระหว่างเรียนในหน่วยที่ 1 – 3

3.1.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ ระหว่างเรียนในหน่วยที่ 4 – 6

3.2 แบบประเมินผลการเรียนรู้มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คือแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกีตาร์ 1

ตอนที่ 2 คือแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกีตาร์ 1 เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 ดำเนินการสอนด้วยตนเองตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบการสอน จำนวน 16 ชั่วโมง

4.3 เมื่อสิ้นสุดการสอน ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกีตาร์ 1

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ทดลองหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติกีตาร์ 1 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพ

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี ด้วยการทดสอบค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

1. เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.87/ 90.44 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ 80/ 80

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 91.87/ 90.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยแต่ละหน่วยของเอกสารประกอบการสอนฯ คะแนนของนักเรียนทั้งหมดได้ค่าเฉลี่ย 91.87 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดได้ค่าเฉลี่ย 90.44 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ถูกนำมาวิเคราะห์แยกออกให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความยากง่ายไม่ซับซ้อน ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากตามลำดับ และเนื่องด้วยเอกสารประกอบการสอนฯ นี้ได้จัดทำในรูปของสื่อประสม ซึ่งเป็นการนำสื่อการเรียนรู้หลายอย่างมาสัมพันธ์กันตั้งแต่ สื่อตัวผู้สอน สื่อเอกสาร สื่ออุปกรณ์ดนตรี ซึ่งแต่ละชนิดมีจุดเด่นที่สนับสนุนประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่อกัน จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสนใจที่จะเรียนรู้จนจบเนื้อหา ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ (Skinner) ว่าด้วยการเสริมแรงข้อหนึ่งว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นรวดเร็วถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้มีการจัดให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก และการเรียนรู้ผลแห่งการปฏิบัติเป็นระยะๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะมุ่งทำสิ่งนั้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนเรศ สมจันทร์ .(2550). ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างและการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น พบว่า เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.98/84.09 แสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิภาพ และ มีค่าประสิทธิผล เท่ากับ 0.76 แสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทลิ่มนิ้ว คือเมโลเดียนได้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ธีรพันธ์ ปิงแก้ว (2550: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.45/93.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรกฎ ถนอมสิน (2554: ออนไลน์) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนรายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.10 / 88.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80 / 80 เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของ วีระยุทธ ยนยุบล (2552: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.31/87.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วรรพรณ เทวะหะ. (2554: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.80/94.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลปรากฏว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ทดลองเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผลดีมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมในชุดการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง โดยได้จัดเรียงลำดับของกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจากง่ายไปยากมีการทดสอบและปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนฯ ในด้านเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผล ให้มีความเหมาะสมและมีการสาธิตให้การเรียนรู้ได้ดีก็ด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเองในการสอน ดังกล่าวนี้เป็นการนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการสอนของนักการศึกษาดนตรี และ คีตกวี ที่ได้ทำการทดลองสอนมาทำการทดลองใช้จนเป็นที่ยอมรับดังเช่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ดิวอี้ (Dewey) ที่มีความเชื่อว่านักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเอง เชื่อว่าการประกอบกิจกรรมด้วยตนเองจะทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และตรงตามแนวคิดของ ดร.ซึนอิชิ ซูซูกิ นักการศึกษาดนตรีชาวญี่ปุ่นที่สอนไวโอลินด้วยวิธีการจำเลียนแบบโดยครูสาธิตให้นักเรียนดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ เช่นเดียวกับหลักการของ เบอร์เกตันและบอร์ดแมนนักการศึกษาชาวอเมริกาที่ว่า ควรสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีโดยใช้วิธีการผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย การฟังการร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดสร้างสรรค์ การอ่านโน้ตและงานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรพันธ์ ปิงแก้ว (2550: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่อง เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.6456 ซึ่งหมายความว่าเอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 3021 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 64.56 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของวรรพรณ เทวะหะ. (2554: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่องดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี)เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ กรกฎ ถนอมสิน. (2554: ออนไลน์) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชาดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระยุทธ ยนยุบล (2552) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการเรียน

เรื่องทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.8176 ซึ่งหมายความว่า เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 81.76

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อเป็นเอกสารให้นักศึกษา และบุคคลที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางฝึกปฏิบัติกีตาร์คลาสสิค

2. เป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนวิชาดนตรีให้ดีขึ้น รวมทั้งผลการวิจัยจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในวิชาอื่นๆ มากขึ้น

3. ผลการวิจัยเป็นแนวทางนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาชุดการสอนในเรื่องอื่นๆ และเป็นแนวทางในการนำเสนอตำแหน่งทางวิชาการ ตลอดจนการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนควรมีกิจกรรมเตรียมไว้ให้นักเรียนบางคนที่ศึกษาบทเรียนเสร็จก่อนเพื่อนคนอื่นๆ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม สื่อวีดีทัศน์เกี่ยวกับด้านดนตรีต่างๆ ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.2 ครูผู้สอนควรบรรยายเสริม นอกเหนือจากเนื้อหาที่มีในเอกสารประกอบการสอนฯ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.3 ในการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ ประกอบคำบรรยายนั้น ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเป็นข้อความสรุปสั้นๆ และควรมีภาพประกอบเนื้อหา เพื่อสร้างความสนใจให้เกิดกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

1.4 การสอนการปฏิบัติกีตาร์นั้น ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่าคนใดยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนในกิจกรรมดังกล่าว ก็สามารถให้นักเรียนฝึกฝนนอกเวลาได้ จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ ควรทดลองทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ รูปแบบต่างๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการนำชุดการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาชุดการสอนต่อไป

2.2 ควรขยายผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังโรงเรียนต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนการเป่าฟลูตในวิชาดนตรีสากล

2.3 ผู้วิจัยควรทำการศึกษาวิจัยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น.** ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จาก http://www.baanmaha.com/community/thread27948.html

จักรชัย ธรรมสอน และคณะ. (2554, วันที่ 20-28 เมษายน). อาจารย์. สัมภาษณ์.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2554). **สังคีตนิยม : ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก** .พิมพ์ครั้งที่ 10 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรพันธ์ ปิงแก้ว. (2550). **เอกสารประกอบการสอน วิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.**ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จาก www.school.obec.go.th/plw/BKYP.doc

นเรศ สมจันทร์ .(2550). **การสร้างและการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(ดนตรี)ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น.**ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จาก http://www.gotoknow.org/blogs/books/view/0037

ประพาส ศุภผล. (2554). **การใช้เอกสารประกอบการเรียนการเป่าขลุ่ยเพียงออ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.**ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จาก http://banpukkroo.com/board1/index.php?topic=5556.0

ปัณฑ์ชนิต ปัญญะสังข์. (2550). **การสอนวิชาขับร้องสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนมีฟา**.(วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล)

พิชิต ชัยเสรี. (2554, วันที่ 20-28 เมษายน). รองศาสตราจารย์. สัมภาษณ์.

วรรพรณ เทวะหะ. (2554).**ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี)เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.** ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จากhttp://classroom-krumeaw.blogspot.com/2012/06/blog-post_6301.html.

วิศิษฐ์ สินสวัสดิ์. (2552). **รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนชุด เป่าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**.ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จากhttp://forum.koonkroo.info/index.php?topic=3191.0;wap2

วีระยุทธยนยุบล(2552).**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**.ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จากhttp://bbznet.pukpik.com/scripts/view.php?user=sobkru&board=8&id=355&c=1&order=numtopic

สราวุฒิ ประเสริฐสังข์. (2554).**การใช้ชุดการสอนโปงลางดนตรีพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**.ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จากhttp://kroobannok.com/board_view.php?b_id=79329&bcat_id=16

Calo. (2549). **กีตาร์คลาสสิคเทคนิค.**กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส ซอฟท์เทค.

peepet. (2555). **เรียนรู้พื้นฐานกีตาร์คลาสสิคด้วยตนเอง 1.** ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2554, จาก http://peepet.blogspot.com/2012/01/6_20.html

Rhodes,T. C., Bierschenk,D., Lautzenheiser,T. and Higgins,J. (1991).**Essential element**s. Milwaukee: Hal Leonard.

Vivas, David A. (1986).The Design and Evaluation of a Course in Thinking Operations For First Graders in Venezuela. **Dissertation Abstracts International,** 46,603-A.